



ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819959 E-mail : droughtcenter@gmail.com



รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร
วันที่ 4 เมษายน 2568 (เวลา 15.00 น.)

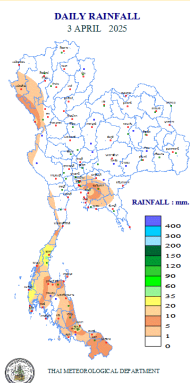
1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา เรื่อง ฝนตกหนักบริเวณภาคใต้ (มีผลกระทบจนถึงวันที่ 4 เมษายน 2568) ฉบับที่ 8 ลงวันที่ 4 เมษายน 2568 เวลา 05.00 น.

คลื่นกระแสลมฝ่ายตะวันออกเฉียงเหนือเคลื่อนปกคลุมทะเลอันดามัน ส่งผลให้ภาคใต้มีฝนตกหนักบางแห่ง บริเวณจังหวัดสุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลา นราธิวาส พังงา ภูเก็ต กระบี่ ตรัง และจังหวัดสตูล ขอให้ประชาชนบริเวณภาคใต้ระวังอันตรายจากฝนตกหนักและฝนที่ตกสะสม ซึ่งอาจทำให้เกิดน้ำท่วมฉับพลันและน้ำป่าไหลหลาก โดยเฉพาะพื้นที่ลาดเชิงเขาใกล้ทางน้ำไหลผ่านและพื้นที่ลุ่มไว้ด้วยสำหรับคลื่นลมบริเวณอ่าวไทยจะมีกำลังปานกลาง โดยอ่าวไทยจะมีคลื่นสูงประมาณ 2 เมตร บริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองคลื่นสูงมากกว่า 2 เมตร ขอให้ชาวเรือเดินเรือด้วยความระมัดระวัง หลีกเลี่ยงการเดินเรือในบริเวณที่มีฝนฟ้าคะนองไว้ด้วย

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 3 เม.ย. 68 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 4 เม.ย. 68



ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.สวี	ชุมพร	39.6	ฝนตกหนัก
2	อ.ตะกั่วป่า	พังงา	33.3	ฝนตกปานกลาง
3	อ.เมือง	ชุมพร	28.9	ฝนตกปานกลาง
4	อ.ถลาง	ภูเก็ต	16.5	ฝนตกปานกลาง
5	อ.เมือง	ชลบุรี	16.2	ฝนตกปานกลาง

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 4 เม.ย. 68)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง ปริมาณน้ำในอ่างฯ 47,155 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 62 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 23,217 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 44) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (45,741 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60) มากกว่าปี 2567 จำนวน 1,414 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 23.66 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 146.97 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 29,182 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 44,461 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 20,923 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 44) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2567 (42,856 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60) มากกว่าปี 2567 จำนวน 1,605 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 16.90 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 129.38 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 26,465 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	15,036	61	8,291	46	80	1,083	623	58	532	54	88	25,908	15,659	60	8,823	46	10,249
ตอน.	12	8,368	3,850	46	2,198	33	226	2,061	965	47	802	42	238	10,429	4,815	46	3,000	35	5,614
กลาง	3	1,419	515	36	455	33	27	419	170	41	144	37	30	1,838	685	37	599	34	1,153
ตะวันตก	2	26,605	19,074	72	5,797	43	8	164	64	39	53	35	10	26,769	19,138	71	5,850	43	7,631
ตะวันออก	6	1,515	579	38	485	34	52	1,006	418	42	362	38	58	2,520	997	40	847	36	1,523
ใต้	4	8,194	5,408	66	3,697	57	42	680	454	67	401	64	46	8,874	5,862	66	4,098	58	3,012
รวม	35	70,926	44,461	63	20,923	44	435	5,411	2,694	50	2,294	46	470	76,338	47,155	62	23,217	44	29,182

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาตรน้ำในอ่างฯ 14,832 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 60 (ปริมาตรน้ำใช้การได้ 8,136 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 45) ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 2.66 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 50.25 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 10,039 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาตรน้ำในอ่างฯ		ปริมาตรน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้อีก
	ปริมาตรน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาตรน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	7,812	58	4,012	42	1.82	1.78	14.01	15.10	5,650
สิริกิตี	6,165	65	3,315	50	0.82	4.97	27.03	27.00	3,345
ภูมิพล+สิริกิตี	13,978	61	7,328	45	2.64	6.75	41.04	42.10	8,994
แควน้อยฯ	528	56	485	54	0.02	0.00	3.89	3.89	411
ป่าสักชลสิทธิ์	326	35	323	34	0.00	0.00	4.32	4.32	634
รวมทั้งหมด	14,832	60	8,136	45	2.66	6.75	49.25	50.31	10,039

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไปของความจุอ่างฯ จำนวน 1 อ่างฯ คือ อ่างฯ บางยาง (86%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าหรือเท่ากับร้อยละ 30 ของความจุอ่างฯ จำนวน 3 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แม่มอก (24%) อ่างฯ ลำตะคอง (18%) และอ่างฯ คลองสิยัด (12%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำมูล แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำน่าน แม่น้ำโก-ลก ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์ปกติ

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 311 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 292 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +17.36 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 8.34 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 80 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 70 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +14.63 ม.รทก. (เมื่อวาน +14.61 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.49 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.37 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 98 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 97 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.โม نرمย์) 82 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 16 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 10 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 9 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 67 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 69 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 17 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 24 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 108 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 117 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 5 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่ากระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) - ลบ.ม./วินาที แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 40 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 51 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 12 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำเจ้าพระยา อ.สามโคก จ.ปทุมธานี สถานี C.29B ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 28 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน -131 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		29 มี.ค. 68	30 มี.ค. 68	31 มี.ค. 68	1 เม.ย. 68	2 เม.ย. 68	3 เม.ย. 68	4 เม.ย. 68		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.15	0.15	0.15	0.15	0.16	0.16	0.16	ปกติ	- เกณฑ์เฝ้าระวัง 0.25 กรัม/ลิตร - เกณฑ์มาตรฐานในการผลิตน้ำประปา 0.50 กรัม/ลิตร - เกณฑ์เฝ้าระวังเพื่อการเกษตร 2.00 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.17	0.17	0.17	0.17	0.17	0.34	0.40	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.18	0.18	0.18	0.19	0.21	0.66	0.86	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 4 เม.ย. 68	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	3.21	-9.59
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	5.37	-10.63
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	2.24	-9.96
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	1.97	-10.03
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	2.35	-10.15
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	2.65	-11.85

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

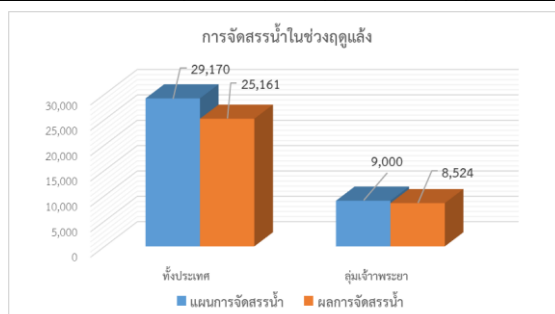
3. การจัดการน้ำฤดูแล้ง ปี 2567/68

แผนการจัดการน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 (วันที่ 1 พ.ย. 67 ถึง 30 เม.ย. 68) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 39,405 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดการน้ำทั้งประเทศ จำนวน 29,170 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดการน้ำ ทั้งประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 – ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 25,161 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 86 ของแผนจัดการน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ ป่าสักฯ) วันนี้ใช้น้ำไป 50.25 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2567 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 8,524 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 95 ของแผนจัดการน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดการน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2567/68 (1 พ.ย.67 - 30 เม.ย.68)					ผลการจัดการน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการน้ำ
ทั้งประเทศ	3,050	8,765	16,555	800	29,170	25,161	86
ลุ่มเจ้าพระยา	1,150	1,305	6,410	135	9,000	8,524	95



4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68

ทั้งประเทศ จำนวน 15.38 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 12.73 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 2.65 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 8.81 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.05 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.76 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2567/68 (ข้อมูล ณ วันที่ 2 เมษายน 2568)

ทั้งประเทศ จำนวน 14.91 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 13.32 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 1.57 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 8.84 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.36 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.46 ล้านไร่

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2567/68			สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2567/68			% ผลปลูก ข้าวรอบ 2 เทียบกับแผน
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม ทั้งหมด	
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	10.02	0.62	10.64	9.93	0.59	10.54	99
	นอกเขตชลประทาน	2.71	2.03	4.74	3.39	0.98	4.37	125
	รวม	12.73	2.65	15.38	13.32	1.57	14.91	105
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	6.47	0.09	6.56	6.35	0.16	6.53	98
	นอกเขตชลประทาน	1.58	0.67	2.25	2.01	0.30	2.31	127
	รวม	8.05	0.76	8.81	8.36	0.46	8.84	104

พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ 2 เกินกว่าแผน (ทั้งประเทศ)

ในเขตชลประทาน 33 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ ลำพูน สุโขทัย นครพนม บึงกาฬ ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สุรินทร์ หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี นนทบุรี ปทุมธานี ลพบุรี สระบุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สุพรรณบุรี และจังหวัดกระบี่

นอกเขตชลประทาน 35 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง สุโขทัย อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ชัยนาท สระบุรี ตราด นครนายก กาญจนบุรี และจังหวัดสุพรรณบุรี

พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ 2 เกินกว่าแผน (ลุ่มน้ำเจ้าพระยา)

ในเขตชลประทาน 12 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดตาก นครสวรรค์ พิษณุโลก สุโขทัย นนทบุรี ปทุมธานี ลพบุรี สระบุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก และจังหวัดสมุทรสาคร

นอกเขตชลประทาน 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย ชัยนาท สระบุรี นครนายก และจังหวัดสุพรรณบุรี

5. ผลกระทบด้านการเกษตร

5.1 อุทกภัยภาคใต้ ช่วงภัย 20 พ.ย. 67 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 91,647 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 187,557 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 56,804 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 14,107 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 116,646 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 9,072 ราย พื้นที่ 28,151 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 16,311 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 3,368 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 8,468 ไร่ คิดเป็นเงิน 62.82 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,991 ราย พื้นที่ 5,442 ไร่ วงเงิน 12.27 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 2 เม.ย. 68)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ เกษตรกร 11,279 ราย พื้นที่ 26,062 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 13,446 ไร่ บ่อกุ้ง 12,616 ไร่ กระชัง 76,039 ตรม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 7,325 ราย พื้นที่รวม 14,712 ไร่ กระชัง 75,789 ตรม. คิดเป็นเงิน 159.36 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,230 ราย พื้นที่ 1,214 ไร่ กระชัง 2,721 ตรม. วงเงิน 9.59 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 2 เม.ย. 68)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พัทลุง ยะลา สงขลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 204,668 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 12,128,023 ตัว แบ่งเป็น โค 390,074 ตัว กระบือ 13,860 ตัว สุกร 311,672 ตัว แพะ/แกะ 203,429 ตัว และสัตว์ปีก 11,208,988 ตัว แผลงหญ้าเลี้ยงสัตว์ 7,496.10 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,393 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 51,306 ตัว แบ่งเป็น โค 1,594 ตัว กระบือ 216 ตัว สุกร 229 ตัว แพะ/แกะ 739 ตัว และสัตว์ปีก 48,528 ตัว แผลงหญ้า 74 ไร่ วงเงิน 52.01 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 326 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 132 ตัว แผลงหญ้า 41 ไร่ วงเงิน 4.99 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 2 เม.ย. 68)

5.2 ดินโคลนถล่ม ช่วงภัย 16 ก.ค. - 4 ต.ค. 67

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 15 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แม่ฮ่องสอน ลำพูน ลำปาง กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย หนองคาย สุรินทร์ นครศรีธรรมราช และจังหวัดยะลา **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 1,085 ราย พื้นที่ 1,371 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,217 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 111 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 43 ไร่ คิดเป็นเงิน 9.00 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 795 ราย พื้นที่ 787 ไร่ วงเงิน 5.08 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 2 เม.ย. 68)

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

5.3 อุทกภัย ช่วงภัย ช่วงภัย 16 ก.ค. - 31 ต.ค. 67

ด้านพืช ได้รับความเสียหาย 54 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุดรธานี อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬบุรีรัมย์ มหาสารคาม มุกดาหาร ยโสธร ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด นครปฐม นครนายก ปราจีนบุรี กรุงเทพมหานคร กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง กระบี่ ตรัง ยะลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี **สำรวจพบความเสียหายสิ้นเชิงแล้ว** เกษตรกร 156,714 ราย พื้นที่ 1,204,285.13 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 1,060,304 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 130,864 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 13,117 ไร่ คิดเป็นเงิน 1,733.10 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 130,553 ราย พื้นที่ 994,406 ไร่ วงเงิน 1,418.20 ล้านบาท (ข้อมูล ณ วันที่ 1 เม.ย. 68)

ด้านประมง ได้รับความเสียหาย 46 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม นครราชสีมา บึงกาฬ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี อุบลราชธานี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี กาญจนบุรี ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง ตรัง ภูเก็ต ยะลา สตูล และจังหวัดสุราษฎร์ธานี **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 10,948 ราย พื้นที่รวม 13,162 ไร่ กระชัง 8,745 ตอม. คิดเป็นเงิน 68.06 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 9,783 ราย พื้นที่ 11,162 ไร่ กระชัง 8,659 ตอม. วงเงิน 58.69 ล้านบาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 1 เม.ย. 68**)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับความเสียหาย 20 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ น่าน พะเยา แพร่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครพนม มหาสารคาม เลย หนองคาย อุบลราชธานี ตราด และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,678 ราย สัตว์ตาย/สูญหายรวม 138,072 ตัว แบ่งเป็น โค 437 ตัว กระบือ 63 ตัว สุกร 246 ตัว แพะ/แกะ 52 ตัว และสัตว์ปีก 137,274 ตัว แปลงหญ้า 715 ไร่ วงเงิน 13.58 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 1,080 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 69,997 ตัว แปลงหญ้า 1,692 ไร่ วงเงิน 7.94 ล้านบาท (**ข้อมูล ณ วันที่ 20 มี.ค. 68**)

6. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เปิดปฏิบัติการฝนหลวง ประจำปี 2568 ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 โดยมีแผนการตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 22 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดเชียงใหม่ ตาก นครสวรรค์ แพร่ เพชรบูรณ์ พิษณุโลก ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุดรธานี อุบลราชธานี กาญจนบุรี ระยอง ลพบุรี จันทบุรี สระแก้ว ชุมพร ประจวบคีรีขันธ์ นครศรีธรรมราช สงขลา และหน่วยฯ จังหวัดสุราษฎร์ธานี ครอบคลุมพื้นที่ 77 จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรสร้างความชุ่มชื้นให้กับป่าไม้ เติมน้ำต้นทุนให้กับอ่างเก็บน้ำและเขื่อนต่างๆ ป้องกันการเกิดไฟป่าและบรรเทาปัญหาหมอกควันยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ รวมทั้งสถานการณ์ PM 2.5

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 1 เมษายน 2568

- การกักการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อป้องกันและแก้ไขภัยแล้ง มีเป้าหมายเพื่อช่วยเหลือบริเวณพื้นที่การเกษตร 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน กาญจนบุรี สุพรรณบุรี ตราด ราชบุรี และจังหวัดเพชรบุรี ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่เกษตรจังหวัดเชียงใหม่ (อมก๋อย) ลำพูน (ลี้) กาญจนบุรี (บ่อพลอย เลาช่วญ หนองปรือ ศรีสวัสดิ์ ทองผาภูมิ) สุพรรณบุรี (ด่านช้าง) ตราด (เมือง) ราชบุรี (สวนผึ้ง ปากท่อ จอมบึง บ้านคา) และจังหวัดเพชรบุรี (หนองหญ้าปล้อง แก่งกระจาน)

- การกักการปฏิบัติการฝนหลวงเพื่อเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนกักเก็บน้ำ ทำให้มีฝนตกบริเวณพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนวชิราลงกรณ์ เขื่อนศรีนครินทร์ (กาญจนบุรี) เขื่อนกระเสียว (สุพรรณบุรี) และอ่างเก็บน้ำขนาดกลาง จำนวน 7 อ่าง

- การกักการปฏิบัติการตัดแปรสภาพอากาศเพื่อยับยั้งและบรรเทาการเกิดพายุ ไม่มีปฏิบัติการ เนื่องจากตรวจเช็คความพร้อมของเครื่องมือวัดเมฆฟิสิกส์และชุดยิงพลู

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง ประจำวันที่ 31 มีนาคม 2568

- การบรรเทาปัญหาหมอกควันและฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM_{2.5}) ตั้งแต่วันที่ 2 ธันวาคม 2567 – 2 เมษายน 2568 ปฏิบัติการ 121 วัน จำนวน 2,497 เที่ยวบิน (3,966:35 ชั่วโมงบิน) ปริมาณสารฝนหลวงที่ใช้ปฏิบัติการ 870.715 ตัน ปริมาณน้ำปรับอุณหภูมิ (น้ำ+น้ำแข็ง) 1,493,800 ลิตร โดยหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 10 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เชียงใหม่ ตาก ระยอง กาญจนบุรี แพร่ พิษณุโลก อุดรธานี นครราชสีมา และหน่วยฯ จังหวัดนครสวรรค์ **ปฏิบัติการช่วยเหลือพื้นที่ภาคกลาง** กรุงเทพฯ และปริมณฑล (นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม) นครสวรรค์ อุทัยธานี สุพรรณบุรี ชัยนาท สระบุรี และลพบุรี **ภาคเหนือ** เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง พิษณุโลก แพร่ น่าน สุโขทัย พิจิตร ตาก อุตรดิตถ์ เพชรบูรณ์ กำแพงเพชร พะเยา และแม่ฮ่องสอน **ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ** เลย อุดรธานี หนองบัวลำภู สกลนคร บึงกาฬ นครราชสีมา ขอนแก่น นครพนม กาฬสินธุ์ หนองคาย และชัยภูมิ

- การบรรเทาปัญหาภัยแล้งและเติมน้ำต้นทุนในพื้นที่การเกษตรและเขื่อนกักเก็บน้ำ ตั้งแต่วันที่ 23 กุมภาพันธ์ – 2 เมษายน 2568 ปฏิบัติการ 27 วัน จำนวน 140 เที่ยวบิน (173:45 ชั่วโมงบิน) ปริมาณสารฝนหลวงที่ใช้ปฏิบัติการ 96.35 ตัน โดยหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 5 หน่วย ได้แก่ หน่วยฯ จังหวัดสุรินทร์ หน่วยฯ จังหวัดนครราชสีมา หน่วยฯ จังหวัดจันทบุรี หน่วยฯ จังหวัดกาญจนบุรี และหน่วยฯ อำเภอดำรงวิทยะ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พื้นที่การเกษตรที่ได้รับประโยชน์จากการปฏิบัติการฝนหลวง 35.30 ล้านไร่ และมีฝนตกในพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ 9 แห่ง และขนาดกลาง/เล็ก 17 แห่ง

- การกำจัดน้ำดับไฟป่าโดยเฮลิคอปเตอร์ จำนวน 6 วัน จำนวน 132 เที่ยวบิน ปริมาณน้ำ 66,000 ลิตร พื้นที่ปฏิบัติการช่วยเหลือเทือกเขาบรรทัด จ.ตราด พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติและป่าชุมชน พื้นที่ป่าอนุรักษ์ จ.ลำพูน พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ป่าแม่ฮอน จ.เชียงใหม่ หน่วยปฏิบัติโดย กรมฝนหลวงและการบินเกษตร

- การกักยับยั้งการเกิดพายุลูกเห็บ ตั้งแต่วันที่ 1 มีนาคม – 2 เมษายน 2568 ปฏิบัติการ 6 วัน 9 เที่ยวบิน พลุซิลเวอร์ไอโอไดด์ จำนวน 175 นัด โดยหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง 2 หน่วย คือ หน่วยฯ จังหวัดพิษณุโลก และหน่วยฯ จังหวัดอุดรธานี ปฏิบัติการในพื้นที่ 10 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุดรธานี สกลนคร ชัยภูมิ สุโขทัย เพชรบูรณ์ นครราชสีมา ลำพูน มหาสารคาม ลำพูน และจังหวัดลำปาง

7. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 26 มี.ค. 68)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. โรคไหม้ข้าว 2. โรคขอบใบแห้ง 3. หนอนห่อใบข้าว 4. เพลี้ยกระโดดหลังขาว 5. เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล 6. แมลงสิง 7. โรคใบสีส้ม 8. แมลงบัว 9. โรคใบขีดสีน้ำตาล 10. โรคใบจุดสีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา อุบลราชธานี และสุโขทัย) จำนวน 37 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 59 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ชัยนาท สงขลา และราชบุรี) จำนวน 1 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชลบุรี นครศรีธรรมราช ยะลา และมหาสารคาม) จำนวน 30 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 5 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ราชบุรี นครศรีธรรมราช กำแพงเพชร และตาก) จำนวน 15 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 10 จังหวัด (ชัยนาท พิจิตร นครสวรรค์ อ่างทอง ฉะเชิงเทรา ลำพูน พระนครศรีอยุธยา มหาสารคาม กำแพงเพชร และกรุงเทพมหานคร) จำนวน 482 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 250 ไร่ พื้นที่ระบาด 500 จังหวัด (อุทัยธานี) จำนวน 500 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 500 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาฬสินธุ์) จำนวน 2 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (พิจิตร อุทัยธานี ชัยนาท และกำแพงเพชร) จำนวน 490 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ร้อยเอ็ด อุทัยธานี และมหาสารคาม) จำนวน 44 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (อุทัยธานี สงขลา สตูล และสุโขทัย) จำนวน 530 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 20 ไร่	- ถ้าพบอาการของโรคไหม้ข้าวแนะนำให้ใช้ชีวภัณฑ์ ดังนี้ ฟันเชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) อัตราตามคำแนะนำในฉลาก ฟันเชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม/น้ำ 200 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงข้าวอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารกำจัดแมลง เช่น มาลาไรออน 83% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตร/น้ำ 20 ลิตร เซฟวิน 85% ดับลิฟฟิ อัตรา 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - กำจัดวัชพืชตามคันนาหรือบริเวณใกล้เคียงเพื่อทำลายแหล่งอาศัยของหนอนกระทู้กล้า ถ้ามีความจำเป็นในการใช้สารเคมีควรสวมหน้ากากได้แก่ มาลาไธออน อัตรา 20 มล. หรือเฟนไธโรไทออน อัตรา 30 มล. เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ฟันเมื่อพบใบข้าวถูกทำลาย - หากสำรวจพบเพลี้ยกระโดดหลังขาวในนาข้าว ป้องกันโดย ฟันเชื้อราบิวเวอร์เรีย อัตรา 250 กรัม/น้ำ 20 ลิตร ควบคุมระดับน้ำในนาข้าว แต่หากสถานการณ์รุนแรงและจำเป็นต้องใช้สารเคมีกำจัดแมลง ควรใช้ในอัตราตามฉลากแนะนำ - เมื่อพบเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล ให้ใช้สาร อีโทเฟนพรอกซ์ คาร์โบซัลแฟน ไอโซไพร์คาร์บ ฟิโนบูคาร์บ โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ฟัน ทุก 7 วัน - ใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันการเกิดโรค เช่น เชื้อบีเอส (บาซิลลัส ซับทีลีส) หากพบอาการของโรครุนแรงให้ฟัน ทุก 7 วัน เมื่อเริ่มพบอาการของโรคบนใบข้าว แนะนำให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช ดังนี้ ไอโซไพร์โทโอเลน คอปเปอร์ ไฮโดรอกไซด์ สเตร์พโตมัยซินซัลเฟต+ออกซีเตตราไซคลิน ไฮโดรคลอไรด์ ไตรเบซิคคอปเปอร์ซัลเฟต - ใช้สารป้องกันกำจัดแมลงพาหะ ได้แก่ ใช้สารฆ่าแมลงในระยะที่แมลงเป็นตัวอ่อน เช่น ไดโนทีฟูเร็น บูโพรเฟซิน อีโทเฟนพรอกซ์ โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร ฟันตามอัตราที่ระบุในฉลาก - ใช้ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ (0-0-60) อัตรา 5-10 กิโลกรัม/ไร่ สามารถช่วยลดความรุนแรงของโรคได้ หากพบโรคระบาดของโรครุนแรง ให้ฉีดพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดเชื้อรา
มะพร้าว	1. แมลงดำหนาม	พื้นที่ระบาด 30 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช เพชรบุรี ตรัง สตูล สงขลา พังงา กระบี่ ตรัง สมุทรสงคราม ภูเก็ต พัทลุง จันทบุรี มุกดาหาร สมุทรสาคร ระยอง บุรีรัมย์ กรุงเทพมหานคร ราชบุรี ฉะเชิงเทรา ระนอง สกลนคร สมุทรปราการ สระแก้ว ปัตตานี นครพนม และนครราชสีมา) จำนวน 12,362 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 82 ไร่	- ป้องกันกำจัดให้เน้นฟันสารฆ่าในระยยะมะพร้าวติดจัน จนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ควรใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรสารผสมน้ำ 20 ลิตร ฟันทุก 7 วัน อย่างน้อย 4 ครั้ง - ใช้กับดักฟีโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงงวงและด้วงแรด ในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อรา เมตาไรเซียม เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. ไรสีขามะพร้าว	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ชลบุรี สมุทรปราการ สงขลา กาฬสินธุ์ นครปฐม บุรีรัมย์ ประจวบคีรีขันธ์ สระแก้ว เพชรบุรี ตราด และชัยนาท) จำนวน 822 ไร่ <u>การระบาดลดลง 1 ไร่</u>	- ปลอยแตนเบียนบราคอนกำจัดหนอนหัวดำ อัตราไร่ละ 200 ตัว โดยปลอย 12 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน ปลอยแตนเบียนไข่ทริโครแกรมมา อัตราไร่ละ 10 แผ่น ๆ ละ 2,000 ตัว โดยปลอย 12 ครั้ง ห่างกัน 15 วัน
	3. ตัวงวง	พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ชลบุรี ตราด กรุงเทพมหานคร ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม ฉะเชิงเทรา สุราษฎร์ธานี จันทบุรี สมุทรสาคร บุรีรัมย์ นครศรีธรรมราช เพชรบุรี พังงา ราชบุรี ระยอง ลำพูน สมุทรปราการ ขอนแก่น และนครราชสีมา) จำนวน 1,158 ไร่ <u>การระบาดลดลง 55 ไร่</u>	- แนะนำตัดยอดมะพร้าวที่ถูกหนอนและแมลงค้ำหนามกัดกินไปเผาทำลาย ปลอยแตนเบียนอะซีโคเดส 3-5 ครั้ง เพื่อควบคุมหนอนแมลงค้ำหนามมะพร้าว
	4. หนอนหัวดำ	พื้นที่ระบาด 43 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ สุราษฎร์ธานี ชลบุรี ราชบุรี เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สงขลา ชุมพร นครศรีธรรมราช เพชรบูรณ์ ปัตตานี ตราด นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร นครปฐม มุกดาหาร กาฬสินธุ์ สุรินทร์ อุตรดิตถ์ กระบี่ ขอนแก่น ภูเก็ต พังงา ชัยนาท กาญจนบุรี จันทบุรี สระแก้ว บุรีรัมย์ สตูล ศรีสะเกษ สมุทรปราการ ระยอง นครพนม สกลนครหนองบัวลำภู มหาสารคาม นราธิวาส สระบุรี ร้อยเอ็ด ลำพูน และยะลา) จำนวน 49,040 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 1,459 ไร่</u>	- ตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนกินใบมะพร้าวทำลาย และเก็บเศษซากพืชนำไปเผานอกแปลงทันที
	5. ตัวงแตร	พื้นที่ระบาด 28 จังหวัด (ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี ชุมพร ตราด สมุทรสาคร เพชรบุรี สมุทรสงคราม กระบี่ นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา สตูล พังงา ราชบุรี จันทบุรี สงขลา ระยอง ภูเก็ต บุรีรัมย์ สมุทรปราการ นครปฐม ตรัง ร้อยเอ็ด นครราชสีมา ปราจีนบุรี ปัตตานี และลำพูน) จำนวน 6,338 ไร่ <u>การระบาดลดลง 3 ไร่</u>	
ปาล์ม น้ำมัน	1. หนอนปลอกเล็ก	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชลบุรี สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช กระบี่ สงขลา และสตูล) จำนวน 750 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 22 ไร่</u>	- พ่นเชื้อบีที (Bacillus thuringiensis) พ่นให้ทั่วบริเวณใต้ใบและต้องพ่นในช่วงเช้าหรือเย็น เพื่อหลีกเลี่ยงแสงยูวีที่จะทำลายเชื้อบีที และพ่นติดต่อกัน
	2. ตัวงแตร	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี ชุมพร นครศรีธรรมราช สตูล กระบี่ ชลบุรี ฉะเชิงเทรา ตราด ระนอง สระบุรี สงขลา ตรัง จันทบุรี ระยอง และร้อยเอ็ด) จำนวน 1,321 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 69 ไร่</u>	- ใช้กับดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับตัวงแตรในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียมเพื่อกำจัดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน
	3. ตัวงูหลาย	พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (จังหวัดสุราษฎร์ธานี ชุมพร ชลบุรี สตูล สงขลา ตรัง กระบี่ ตราด นราธิวาส นครศรีธรรมราช สระบุรี และจันทบุรี) จำนวน 546 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 45 ไร่</u>	- หมั่นทำความสะอาดบริเวณคอปาล์มน้ำมัน และบริเวณโคนทางใบอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร หรือคาร์โบซิลแฟน
	4. โรคลำต้นเน่า	พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (ชุมพร กระบี่ สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ระยอง ตรัง สงขลา ประจวบคีรีขันธ์ ชลบุรี สตูล ระนอง ตราด พังงา และจันทบุรี) จำนวน 11,848 ไร่ <u>การระบาดลดลง 36 ไร่</u>	- ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด
	5. โรคทะลายเน่า	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (นราธิวาส สุราษฎร์ธานี ตราด และนครศรีธรรมราช) จำนวน 930 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ตัดแต่งทางใบปาล์มน้ำมัน ข้อดอกที่ฝ่อ และทะลายที่พบเป็นโรค แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลงตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุดนำออกไปเผาทำลายนอกแปลง
			- ตัดแต่งใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรคใบจุดสาหร่าย นำไปเผาทำลายนอกแปลง และหากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์ไฮดรอกไซด์ อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. โรคนิวโมโต 7. โรคนิวโมโตสาหร่าย 8. หนอนหัวดำ 9. หนอนหน้าแมว	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ชุมพร สงขลา สุราษฎร์ธานี ยะลา ระยอง นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 90 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ตรัง สุราษฎร์ธานี กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 328 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชลบุรี สกลนคร ตราด และ จันทบุรี) จำนวน 735 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี สระบุรี ตรัง ชุมพร สตูล และระยอง) จำนวน 974 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 70 ไร่	- ตัดทางใบที่ถูกทำลายแล้วนำไปเผาทันที เก็บเศษซากพืช นำออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ ปลอ้ยแตนเบียนบราคอน (Bracon hebetor) เพื่อควบคุม ระยะเวลาของหนอนหัวดำ
ยางพารา	1. โรคครากขาว 2. โรคนิวโมโตยางพารา 3. โรคหน้ายางแห้ง 4. โรคนิวโมโตชนิดใหม่ของยางพารา	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,439 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี พังงา ปัตตานี ตราด นนทบุรี ชุมพร กระบี่ และสตูล) จำนวน 2,908 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ตรัง สกลนคร เลย สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช ชุมพร ชลบุรี ร้อยเอ็ด และสตูล) จำนวน 4,846 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 19 จังหวัด (ยะลา นราธิวาส ปัตตานี สงขลา น่าน สุโขทัย อุตรดิตถ์ สตูล นนทบุรี เชียงราย บึงกาฬ พังงา ระยอง เลย หนอง สุราษฎร์ธานี พะเยา นครพนม และกาญจนบุรี) จำนวน 671,729 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 751,829 ไร่	- คำนวณนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคู ล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคขนาดคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - หากพบการระบาดของโรคนิวโมโตชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - รมรังค์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพารา อยู่ในช่วงผลัดใบ - เมื่อสังเกตพบความผิดปกติในการให้น้ำยางของต้นยาง ควรหยุดกรีด 3-6 เดือน แล้วบำรุงใส่ปุ๋ยต้นยาง หรือ จนกระทั่งน้ำยางไหลเป็นปกติเมื่อทำการทดสอบ
กาแฟ	1. หนอนกาแฟสีแดง 2. มอดเจาะผลกาแฟ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 8 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (น่าน ตาก และชุมพร) จำนวน 430 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- แนะนำเกษตรกรให้ดูแลสวนกาแฟให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ เก็บเศษซากพืชออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง - เมื่อสำรวจพบมอดเจาะผลกาแฟให้วางกับดักสารล่อ และเติมสารล่อทุก ๆ 2 สัปดาห์ และใช้เชื้อราบีวเวเรีย ผสมสารจับใบฉีดพ่นอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 2. โรคนิวโมโต 3. โรคเน่ามันสำปะหลัง 4. โรคโคนเน่าหัวเน่า 5. โรคพุ่มแจ้	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (กาญจนบุรี ราชบุรี สระบุรี ชลบุรี สกลนคร สระแก้ว จันทบุรี และนครราชสีมา) จำนวน 1,895 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 97 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ยโสธร และสกลนคร) จำนวน 24 ไร่ <u>พื้นที่ระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ขอนแก่น นครราชสีมา ราชบุรี บุรีรัมย์ ระยอง อุทัยธานี กาฬสินธุ์ อุดรธานี สกลนคร สุรินทร์ มหาสารคาม และ หนองบัวลำภู) จำนวน 19,296 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 2,370 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สระแก้ว และชลบุรี) จำนวน 114 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาญจนบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว บุรีรัมย์ และจันทบุรี) จำนวน 1,110 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 4 ไร่	- ให้ไล่และพรวนดิน และใช้ฟ่อนพันธุ์ที่สะอาด ทำลาย ต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการของโรคใบด่าง - ให้หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือ ฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน - โรคนิวโมโต แนะนำใช้พันธุ์ต้านทาน หรือพันธุ์ที่ทนทานต่อโรค ปานกลาง ในพื้นที่ที่มีโรครุนแรงให้ปลูกพืชหมุนเวียน อายุสั้น เพื่อลดประชากรเชื้อโรคในดิน การใช้สารเคมีเป็นทางเลือก สุดท้าย ควรใช้สารเคมีที่มีองค์ประกอบเป็นพวกทองแดง- ใช้วิธีเขตกรรม เช่น การไถตากดิน ช่วยกำจัดตัวหนอนและ ดักด้ในดิน การเก็บเศษซากพืชอาหาร เพื่อลดแหล่งอาหาร สามารถช่วยลดประชากรและการขยายพันธุ์ได้ ถ้าในระยะ หนอนขนาดเล็กและพบการระบาดน้อย พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ดังนี้ เชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ทูริงเยนซิส อัตรา 80 กรัม หรือ มล./น้ำ 20 ลิตร เชื้อไวรัส วอลโวโพลีโคโนไวรัส หรือ เอ็นพีวี หนอนกระทู้หอม อัตรา 20-30 มล./น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นทุก 7 วัน

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	6. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 39 จังหวัด นครราชสีมา กาญจนบุรี ขอนแก่น กาฬสินธุ์ บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี ชลบุรี อุบลราชธานี อุทัยธานี ลพบุรี ฉะเชิงเทรา กำแพงเพชร ชัยภูมิ สระแก้ว ระยอง นครสวรรค์ มหาสารคาม ยโสธร มุกดาหาร ชัยนาท สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ราชบุรี เพชรบูรณ์ อุดรธานี สระบุรี ศรีสะเกษ สุพรรณบุรี เพชรบุรี อำนาจเจริญ สุโขทัย หนองบัวลำภู พิษณุโลก สกลนคร นครพนม จันทบุรี ตาก อุดรดิตถ์ และพิจิตร) จำนวน 856,268 ไร่ <u>การระบาดลดลง 76,024 ไร่</u>	- ไม่ใช้ท่อนพันธุ์จากแหล่งที่พบการระบาดของโรค ทำลาย ต้นมันสำปะหลังที่แสดงอาการ - ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง หลีกเลี่ยง การขนย้ายท่อนพันธุ์จากแหล่งที่มีโรคไปสู่แหล่งที่ยังไม่เคย มีการระบาดและกำจัดวัชพืชที่แหล่งพักเชื้อ - ควบคุมการระบาดของโรคเพื่อไม่ให้ต้นมันสำปะหลัง ก่อนปลูกควรแช่ ท่อนพันธุ์ด้วยเมทาแลกซิล หรือฟอสฟิอิล-อะลูมิเนียม
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพด ลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (กาญจนบุรี เชียงใหม่ จันทบุรี กาฬสินธุ์ สระแก้ว และมหาสารคาม) จำนวน 34 ไร่ <u>การระบาดลดลง 1 ไร่</u>	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่ หรือตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ตราด และประจวบคีรีขันธ์) จำนวน 349 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ทำความสะอาดแปลง การเตรียมดิน ควรตัดต้นและป่นตอเก่า สับปะรดทิ้งไว้ 2-3 เดือน พร้อมทั้งเก็บซากต้นสับปะรดทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคใบขาว 3. โรคเส้ดำ	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ชลบุรี กาฬสินธุ์ อุทัยธานี เพชรบูรณ์ นครราชสีมา และหนองบัวลำภู) จำนวน 2,459 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 40 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา และมหาสารคาม) จำนวน 1,120 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 894 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด(อุทัยธานี ชลบุรี และอุดรดิตถ์) จำนวน 63 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่</u>	- หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชย ปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัว/ไร่/ครั้ง - ใช้ส่วนขยายพันธุ์ที่ปราศจากโรค เช่น ต้นจากการเพาะเลี้ยง เนื้อเยื่อ หรือท่อนพันธุ์จากแหล่งปลูกที่ไม่มีการเกิดโรคใบขาว หมั่นตรวจกำจัดวัชพืชในแปลงและรอบแปลงปลูก - โรคเส้ดำ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา อัตรา 1 กิโลกรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร ผสมสารจับใบและฉีดพ่นในเวลายืน
ทุเรียน	1. เพลี้ยไฟ 2. เพลี้ยไก่แจ้ 3. เพลี้ยแป้ง 4. หนอนเจาะผล 5. โรแดง 6. โรคราดำเน่าโคนเน่า	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี จันทบุรี ชุมพร นครศรีธรรมราช ระนอง ระยอง ยะลา ปราจีนบุรี และนราธิวาส) จำนวน 1,108 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 38 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 12 จังหวัด (นครศรีธรรมราช จันทบุรี สุ ราษฎร์ธานี ยะลา ตราด ชุมพร สงขลา กระบี่ ระนอง ระยอง สตูล และนราธิวาส) จำนวน 835 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 35 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ตราด ยะลา ระนองนครศรีธรรมราช ระยอง และกระบี่) จำนวน 201 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 52 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (นครศรีธรรมราช และชุมพร) จำนวน 20 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u> พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (สุราษฎร์ธานี จันทบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร ระนอง ยะลา กระบี่ ตรัง ตราด ปราจีนบุรี และนราธิวาส) จำนวน 1,180 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 14 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 17 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา สงขลา สุราษฎร์ธานี ตราด ระยอง ปัตตานี ตรัง นครศรีธรรมราช นราธิวาส ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ พังงา ภูเก็ต พัทลุง และปราจีนบุรี) จำนวน 3,770 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 15 ไร่</u>	- เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ฟิโพรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สาร ผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบเพลี้ยไก่แจ้ระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ ไทอะมีโทกแซม/แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ไทอะมีโทกแซม อิมิดาโคลพริด หรือไดโนทีฟูแรน โดยเลือกใช้สารผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน ในช่วงระยะแตกใบอ่อน - เมื่อพบระบาดเพลี้ยแป้งเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ด ส่วนที่ถูกทำลายทิ้งนอกแปลง สารฆ่าแมลงที่ได้ผลในการ ควบคุมเพลี้ยแป้ง คือ คาร์บาริล อัตรา 50 กรัม/น้ำ 20 ลิตร โดยพ่นสารเฉพาะต้นที่พบเพลี้ยแป้งทำลาย - เมื่อพบไรแดงทุเรียนหรือไรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรง ให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์โกด์ อัตรา 30 กรัม อะมิพรอส อัตรา 30 มล. หรือเฮกซีไทอะซอกซ์อัตรา 40 มล. - โรคราดำเน่าโคนเน่า แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - เมื่อพบการระบาดของโรคใบติดหรือใบไหม้มากควรพ่นสาร ป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น เฮกซะโคนาโซล อัตรา 20 กรัม คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ อัตรา 30-50 กรัม เป็นต้น เลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งพ่นทุก 7-10 วัน โดยพ่นที่ใบ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรคใบจุดสาหร่ายให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไปทำลาย หากโรคยังคงระบาด พ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	7. โรคใบติดหรือใบไหม้	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ชุมพร ยะลา นครศรีธรรมราช นราธิวาส ตรัง และสงขลา) จำนวน 360 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 3 ไร่	- หากพบเพลี้ยหอยเกิดในปริมาณน้อยบนใบใช้น้ำผสมไวต์ออยล์ อัตรา 20 มล./น้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วเมื่อระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลงพ่นเฉพาะต้นที่พบ
	8. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ยะลา ตราด สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช และสงขลา) จำนวน 1,001 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 25 ไร่	- เมื่อพบการเข้าทำลายของเพลี้ยจักจั่นฝอยระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง เช่น คาร์โบซัลแฟน อัตรา 50 มล. หรือไซเพอร์เมทริน/ไพาโคลน อัตรา 40 มล. เป็นต้น โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 7-10 วัน
	9. เพลี้ยหอยเกล็ด	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด สงขลา ชุมพร นครศรีธรรมราช สุราษฎร์ธานี กระบี่ ยะลา และนราธิวาส) จำนวน 190 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- เมื่อพบคราบราสีดํา พ่นด้วยน้ำเปล่าล้างคราบราสีดํา และสารเหนียวที่แมลงปากดูดขับถ่ายไว้ เพื่อลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรค และกำจัดวัชพืชในแปลง
	10. เพลี้ยจักจั่นฝอย	พื้นที่ระบาด 11 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี สุราษฎร์ธานี ระยอง นครศรีธรรมราช ตราด กระบี่ ระนอง ยะลา สงขลา และนราธิวาส) จำนวน 800 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 14 ไร่	- ในฤดูฝนหมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบอาการของโรคราที่กิ่งให้ตัดและนำไปทำลายนอกแปลง และใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช คอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์ผสมน้ำขึ้นๆ ทาบริเวณแผลที่ตัด
	11. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ระนอง สุราษฎร์ธานี และชุมพร) จำนวน 63 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ห่อผลเพื่อป้องกันหนอนเจาะด้วยถุงพลาสติกสีขาวขุ่นเจาะรูที่บริเวณขอบล่างเพื่อให้หยดน้ำระบายออก และกำจัดด้วยวิธีผสมผสาน โดยการพ่นสารฆ่าแมลง แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน
	12. โรคราสีชมพู	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (นครศรีธรรมราช จันทบุรี ชุมพร ตราด สุราษฎร์ธานี ภูเก็ต ปราจันบุรี และกระบี่) จำนวน 285 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 10 ไร่	- มอดเจาะลำต้น ควรตัดและเผาทิ้ง สำหรับส่วนของต้นทุเรียนที่ไม่สามารถตัดทิ้งได้
	13. มอดเจาะลำต้นทุเรียน	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ชุมพร จันทบุรี ยะลา และสงขลา) จำนวน 81 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- กำจัดตัวเต็มวัยด้วยดักหวดยาว โดยใช้แสงไฟล่อ หรือใช้ตาข่ายตาถี่พันหลวม ๆ รอบต้น เพื่อดักจับตัวเต็มวัยมาทำลาย
	14. ดักแด้หนอนเจาะลำต้น	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ชุมพร และภูเก็ต) จำนวน 7 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในระยะแตกใบอ่อนให้เขย่ากิ่ง ตัวหนอนคืบจะทิ้งตัวลงที่พื้นดิน สามารถจับทำลายได้ หรือใช้กับดักแสง ไฟล่อตัวเต็มวัยในช่วงกลางคืน
	15. หนอนกินใบ	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร สุราษฎร์ธานี กระบี่ และสุรินทร์) จำนวน 214 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5 ไร่	- หมั่นสำรวจแปลงเพาะปลูกอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะในช่วงที่มีฝนตกชุก ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง ไม่ให้รกทึบ และกำจัดวัชพืชในสวนเพื่อลดความชื้น หากพบการระบาดเพียงเล็กน้อย ควรตัดส่วนที่เป็นโรคนำออกไปทำลายนอกสวน
	16. โรคกิ่งแห้ง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ยะลา ชุมพร สงขลา สุราษฎร์ธานี และปราจันบุรี) จำนวน 269 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 13 ไร่	- พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรกโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอโปรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร
	17. โรคแอนแทรกโนส	พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ชุมพร ยะลา จันทบุรี ตราด และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 323 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 8 ไร่	
	18. หนอนเจาะเมล็ด	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชุมพร) จำนวน 3 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 3 ไร่	
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ นครศรีธรรมราช และจันทบุรี) จำนวน 35 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 5 ไร่	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ผูกอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง
	2. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงราย จันทบุรี นราธิวาส และนครศรีธรรมราช) จำนวน 255 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 4 ไร่	- ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่ายเก็บไปเผาทำลาย และตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์คลอไรด์
	3. หนอนคืบกินใบ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 126 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 11 ไร่	- หมั่นสำรวจและสังเกตถ้าพบหนอนคืบกินใบ ให้เกษตรกรพ่นด้วยสารฆ่าแมลง คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
	4. โรคราแป้ง	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (เชียงใหม่ นครศรีธรรมราช และจันทบุรี)	- โรคราแป้ง ให้เก็บผลที่เป็นโรค ใบแห้ง กิ่งแห้งที่ร่วงหล่นนำไปเผาทำลายนอกแปลง ในแตกช่วงใบอ่อนและเริ่มติดผล
			- เมื่อพบเพลี้ยไฟระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ อิมิดาโคลพริด พิโพรนิล หรือคาร์โบซัลแฟน เลือกใช้สาร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	5. เพลี้ยไฟ 6. หนอนกินช่อดอก 7. โรคขอบใบแห้ง	จำนวน 17 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 9 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 11 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และระยอง) จำนวน 6 ไร่ การระบาดคงที่	- หมั่นสำรวจแปลงสม่ำเสมอ เก็บผลเงาะที่ร่วงหล่นไปฝังหรือเผาไฟ เพื่อป้องกันการระบาด - หมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ ใช้สารกำจัดแมลง เช่น มาลาไธออน 83% อีซี อัตรา 20 มิลลิกรัม/น้ำ 20 ลิตรเซฟวิน 85% ดับบลิวพี อัตรา 20 กรัม/น้ำ 20 ลิตร
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนขอนใบ 4. โรคใบจุด 5. โรคแอนแทรคโนส 6. โรคใบจุดสาหร่าย 7. โรคใบแห้งและขอบใบแห้ง 8. เพลี้ยแป้ง 9. โรแดง	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ตราด จันทบุรี ชุมพร ระยอง นครศรีธรรมราช และระนอง) จำนวน 229 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง ชุมพร นครศรีธรรมราช และระนอง) จำนวน 411 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 330 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 217 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 7 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ชุมพร) จำนวน 40 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ชุมพร ตรัง และนราธิวาส) จำนวน 545 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และชุมพร) จำนวน 26 ไร่ การระบาดลดลง 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 18 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ระยอง และชุมพร) จำนวน 20 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่	- การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในมังคุดในช่วงฤดูแล้ง โดยการพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชควรพ่น 3 ครั้ง - เมื่อพบใบอ่อนมังคุด ถูกทำลายเกิน 20% ให้พ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช คาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 5 วัน - เมื่อพบหนอนกัดกินใบอ่อนเข้าทำลายของยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 60 กรัม/น้ำ 20 ลิตร เมื่อพบการระบาดในระยะแตกใบอ่อน ให้พ่น 2 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคใบจุด ในช่วงที่มังคุดแตกใบอ่อน เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ 30-80 กรัม - พ่นสารเคมีป้องกันกำจัดโรคแอนแทรคโนส เช่น คาร์เบนดาซิม อัตรา 10-20 กรัม หรือไอบโพรไดโอน 20-30 กรัม โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - เมื่อพบการระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายพ่นด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เช่น คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ - เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ใช้สารป้องกันกำจัดโรคพืช โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งตามอัตราที่ฉลากระบุ - ตัดแต่งกิ่งมังคุด จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องถูรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ย - เมื่อพบโรแดงหรือโรแดงแอฟริกันระบาดรุนแรงให้ใช้สารกำจัดแมลง ได้แก่ โพรพาร์ไทด์ อัตรา 30 กรัม อะมิทราซ อัตรา 30 มล. หรือเอคซีไทอะซอกซ์อัตรา 40 มล.
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคคราดำ 3. โรคพุ่มไม้กวาด 4. หนอนคืบกินใบ 5. โรคก้ามห้อย 6. หนอนม้วนใบ 7. หนอนเจาะกิ่งและลำต้น 8. มวนลำไย	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี สระแก้ว และสมุทรสาคร) จำนวน 122 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 30 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ พะเยา จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 224 ไร่ การระบาดลดลง 18 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสระแก้ว) จำนวน 141 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 8 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 25 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 50 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และเชียงใหม่) จำนวน 39 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และสมุทรสาคร) จำนวน 8 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และจันทบุรี)	- หากพบว่า เพลี้ยแป้งเริ่มระบาดในสวนลำไย ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด ได้แก่ มาลาไธออน อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร หรือไพรีทรอยด์ พ่นให้ทั่ว 2-3 ครั้ง ห่างกัน 10 วัน - พ่นสารเคมี เช่น คาร์บาริล 85% WP อัตรา 40 กรัม/น้ำ 20 ลิตร อาจพ่นควบคู่กับสารป้องกันกำจัดเชื้อรา ได้แก่ คอปเปอร์ออกซิคลอไรด์ อัตรา 40-50 กรัม หรือเบนตาโซฟลูทรีน อัตรา 40-50 กรัม - หมั่นสำรวจแปลงปลูกพืช หากพบกิ่งที่เป็นโรคพุ่มไม้กวาด ให้ตัดกิ่งที่เป็นโรคนำมาเผาทำลายนอกแปลง - เขย่ากิ่งให้หนอนร่วงหล่นแล้วเก็บรวบรวมไปทำลายหรือนำไปเป็นอาหารสัตว์เลี้ยง และเก็บรวบรวมดักด้ไปทำลาย หากระบาดมาก ควรพ่นด้วยสารเคมีป้องกันกำจัด เช่น คาร์บาริล อัตรา 45-60 กรัม หรือแลมบ์ดาไซฮาโลทริน อัตรา 12 มล. เลือกใช้ชนิดใดชนิดหนึ่งผสมน้ำ 20 ลิตร - หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบมีการระบาดให้ตัดแต่งกิ่ง และยอดที่ถูกโรทำลายนำไปเผาทั้งนอกแปลงปลูก - หมั่นตรวจ ถ้าพบให้เก็บทำลาย หากระบาดรุนแรงมาก ควรฉีดพ่นด้วยยาโมโนโครโทพอส ในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	9. เพลี้ยไฟ 10. หนอนกินดอก	จำนวน 15 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 16 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่	หรือพ่นด้วยไฟรทอยด์อัตรา 10 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร - ตัดส่วนที่ถูกทำลายที่มีตัวหนอนแล้วเผาไฟเสียและจับตัวแก่ ที่มาเล่นไฟกลางคืนไปทำลาย - จับตัวเต็มวัย ตัวอ่อน และไข่ไปทำลาย หากพบระบาดมาก ใช้ยาฆ่าแมลงพวก โมโนโครโตฟอส ฉีดพ่นในอัตรา 20 ซีซี./น้ำ 20 ลิตร หรือยาฆ่าแมลงคาร์บาริล อัตรา 45 กรัม/น้ำ 20 ลิตร - การป้องกันกำจัดเพลี้ยไฟในช่วงฤดูแล้งขณะที่อยู่ในระยะ ออกดอก ติดผลอ่อน การพ่นสารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช ควรพ่น 3 ครั้ง

8. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

โรคพิษสุนัขบ้า สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้า ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2567 - 1 เมษายน 2568

ปัจจุบันมีพื้นที่ควบคุมที่พบการเกิดโรค ทั้งหมด 16 จังหวัด 36 จุด ได้แก่ จังหวัดน่าน กาฬสินธุ์ สุรินทร์ มุกดาหาร มหาสารคาม ร้อยเอ็ด นครราชสีมา บุรีรัมย์ ยโสธร เลย อำนาจเจริญ อุบลราชธานี ชลบุรี ฉะเชิงเทรา สมุทรปราการ และจังหวัดสงขลา ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ยังได้เร่งรัดควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคได้

พื้นที่เฝ้าระวังการเกิดโรค 56 จุด ประกอบด้วย จังหวัดกรุงเทพมหานคร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก นครราชสีมา น่าน บุรีรัมย์ ปราจีนบุรี มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ระยอง ศรีสะเกษ สงขลา สมุทรปราการ สระแก้ว สุรินทร์ อำนาจเจริญ และจังหวัดอุบลราชธานี และพบจุดเกิดโรคพิษสุนัขบ้า 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกาฬสินธุ์ และจังหวัดเลย